

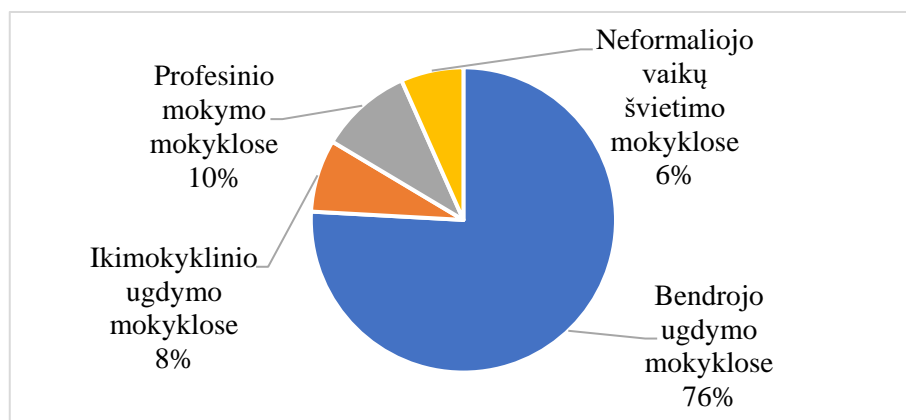
Alytaus rajono savivaldybė

Alytaus r. savivaldybė neturi savo pedagogų kvalifikacijos tobulinimo įstaigos, naudojasi aplinkinių savivaldybių įstaigų teikiamomis kvalifikacijos tobulinimo paslaugomis.

2020–2021 m. m. Alytaus r. savivaldybėje dirbo 286 pedagoginiai darbuotojai, iš jų 217 (76 proc.) dirbo bendrojo ugdymo, 22 (8 proc.) ikimokyklinio ugdymo, 28 (10 proc.) profesinio mokymo, 19 (6 proc.) neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.).

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

Ilgalaikiuose renginiuose dalyvavo 343 savivaldybės pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelėje).

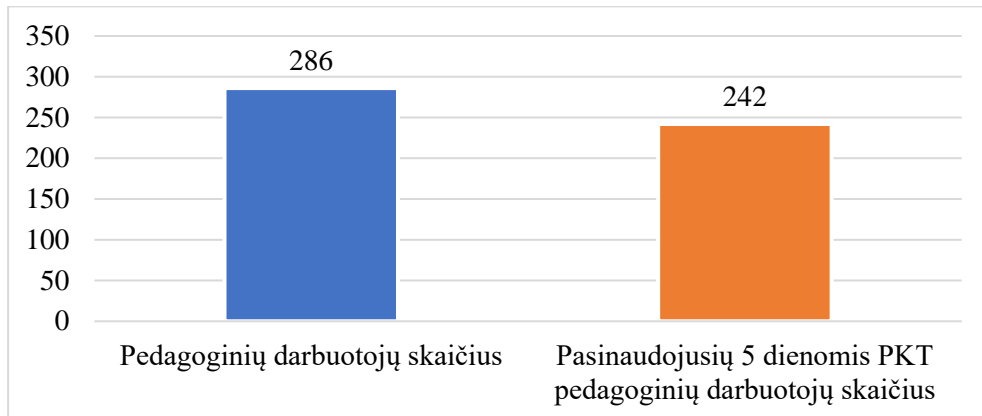
1 lentelė. Daugiausiai programų vyko pagal prioritetą *Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas*

Vykdytų programų pagal prioritetus ir dalyvių pasiskirstymas

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	-	259
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	-	135
Į mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	-	82
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	-	42
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	-	61
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	-	21
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	-	40
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	-	23
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	-	7
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	-	8
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	-	8
Iš viso:	-	343

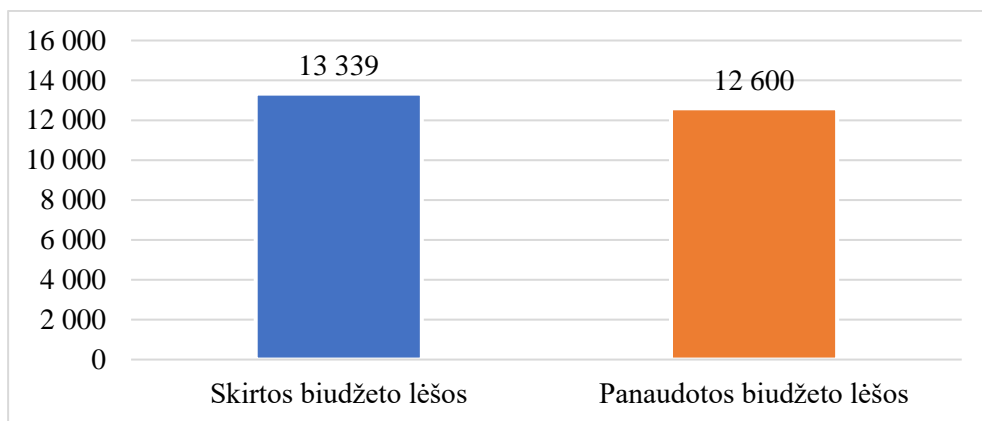
2 pav. Didžioji dalis savivaldybės pedagoginių darbuotojų pasinaudojo 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti

Savivaldybės pedagoginių darbuotojų ir pedagoginių darbuotojų, pasinaudojusių 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti, skaičius

3 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 94 proc.

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (eurų)

Rajono pedagoginiai darbuotojai gauna informaciją (planus) apie vykdomas programas, organizuojamas kvalifikacijos tobulinimo renginius iš pedagogų kvalifikacijos tobulinimo institucijų, Alytaus kolegijos Alytaus švietimo darbuotojų tobulinimo(si) padalinio, sužino iš tinklalapių: www.pedagogas.lt, www.ugdymomeistrai.lt. 2020–2021 m. profesinis kompetencijų tobulinimas vyko nuotoliniu būdu.

Pedagogų kvalifikacijos tobulinimas padėjo siekti geresnių mokymosi rezultatų, geriau pažinti mokinių asmenybes, tobulinti bendravimą ir bendradarbiavimą. Visa tai turėjo poveikio mokinių asmenybės ugdymui, brandai, pasiekimams ir pažangai, mokyklų kaip organizacijų pažangai ir kitiems rezultatams: buvo kuriamos mokymosi sėkmei palankios aplinkos, sustiprėjo mokymosi motyvacija ir pasitikėjimas, paaugo mokinių pažangumas, pagerėjo bendra mokymosi kokybė.

Mokinių pažangumo rezultatai rodo, kad asmenybės ugdymui, brandai pedagogų kvalifikacijos tobulinimas turi neįtikėtiną, bet teigiamą poveikį.

Pastaba. Pasak savivaldybės atstovų, ilgalaikės 40 val. programos yra brangios. Gimnazijų metinis biudžetas leidžia tik daliai mokytojų tobulinti kompetencijas ilgalaikėse programose.

Alytaus rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2021 m. įsivertinimo ir pažangos duomenų, susijusių su PKT ir jo poveikiu, analizė

Mokyklų įsivertinimo ir pažangos duomenimis, savivaldybės pedagoginiai darbuotojai dalyvavo PKT mokymuose ir patobulino *bendrasias* (lyderystės (lyderystės ir pilietinių vertybių formavimas neformaliajame ugdyme), pokyčių valdymo ir įgyvendinimo, refleksijos ir įsivertinimo, savivaldaus, patyriminio mokymosi, bendravimo ir bendradarbiavimo, komunikavimo, mokymo(si) proceso valdymo, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ir kt.), *profesines* (mokinio pažinimo ir jo pažangos pripažinimo, socialinę emocinę, dalyko turinio planavimo ir tobulinimo, pasiekimų vertinimo ir grįžtamojo ryšio užtikrinimo) ir *bendrakultūrinę* kompetencijas. Atsižvelgiant į 2021 m. iššūkius, daugelis rajono mokytojų tobulino skaitmeninio raštingumo kompetenciją, kad gebėtų greitai prisitaikyti prie naujausių technologijų, išmoktų jomis naudotis.

Patobulinę skaitmeninę kompetenciją, mokytojai, švietimo pagalbos specialistai ir vadovai pasirengė mokyti mokinius nuotoliniu ugdymo proceso organizavimo būdu: pasirinko tinkamas virtualias aplinkas ir įrankius (*Zoom, Teams, Liveworksheets, Wordwall, Socrative, Quizizz, Menti, Eduka, EMA, Egzaminatorius.lt, Etest.lt, Google, Kahoot!*). Programos *Movie Maker, VSDC Free Video editor* buvo naudojamos kūrybiniais darbams pamokose, mokinių darbų parodoms internete, metodinei medžiagai kurti.

Po kvalifikacijos tobulinimo pedagoginiai darbuotojai taikė naujai atrastus, išmokus metodus, strategijas, teorijas bei metodikas. Dėmesį telkė į reflekyvaus mokymo technikas (pradėti naudoti metodai: „Žiūrėk – galvok – aptark su draugu“, „Mokinių patirties išsiaiškinimas“, „Sąvokų žemėlapis“, „Veno diagrama“ ir kt.). Taikė vertinimo ir įsivertinimo strategijas. Viena mokykla pritaikė *ArcGIS Survey123* tiriamąjį metodą, kurio pagalba lauko sąlygomis renkami duomenys ir sudaromi žemėlapiai.

Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir vadovų mokymasis turėjo poveikio mokinių pasiekimams ir pažangai. Mokyklų įsivertinimo duomenys rodo, kad mokytojų profesinis augimas ir tobulėjimas nukeliavo iki mokinio ir turėjo įtakos mokinių pasiekimams, savitarpio pagalbai, pamokos kokybei, mokiniams padėjo siekti pažangos:

- Mokytojai kokybiškiau planavo, pamokos tapo įvairesnės, įdomesnės, ir tai motyvavo mokinius siekti geresnių mokymosi rezultatų.
- Pandeminiu laikotarpiu mokytojams buvo svarbus psichologinis pasirengimas, įgytos žinios leido geriau pažinti mokinių skirtybes ir tikslingai organizuoti ugdymo procesą.
- Patobulintos mokytojų skaitmeninio raštingumo kompetencijos, taikant įvairias skaitmenines mokymosi priemones, diferencijuojant ir individualizuojant mokymosi turinį ir veiklas pamokose, integruojant skirtingus mokomuosius dalykus, darė įtaką mokinių pažangai.
- Mokytojai naudojo skaitmeninius įrankius, padedančius išlaikyti mokinių dėmesį, organizuoti įtraukiančias veiklas, vertinimą ir įsivertinimą.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis *siūloma*:

- Alytaus r. savivaldybei *skirti* didesnę dėmesį PKT stebėsenai, jos poveikio analizei: atlikti pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo ir mokinių pasiekimų koreliacijos stebėseną;
- Alytaus r. savivaldybės administracijos Švietimo, kultūros ir sporto skyriui aktyviau *plėsti* bendradarbiavimą su akredituotomis pedagogų kvalifikacijos tobulinimo institucijomis dėl savivaldybės pedagoginių darbuotojų profesinio tobulėjimo galimybių.